

کد خبر: 405075/06/06/1395/26:04:20 A

خانه | سیاسی | سیاست خارجی

/یادداشت سیدحسین موسویان/

با جواد ظریف چه کنیم؟

سومین همایش بین‌المللی "نظام بین‌الملل، تحولات منطقه‌ای و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران" با حضور معاون عربی و آفریقا وزارت خارجه و حسین امیرعبداللهیان برگزار می‌شود.

به گزارش ایلنا، سیدحسین موسویان در یادداشتی که روزنامه ایران آن را منتشر کرده است، نوشت:

با حدود سی سال آشنایی و دوستی با آقای دکتر جواد ظریف در تدین و تعهد او به منافع کشور تردیدی ندارم. منتها برای تصدی وزارت خارجه این دو مهم کافی نیست. تبحر دیپلماتیک شرط مهمی برای مدیریت وزارت خارجه است. جواد یک دیپلمات متبحری است که در وزارت خارجه از کارشناسی به وزارت رسیده، روندی که سایر وزیران خارجه ما تجربه نکردند. جواد به هیچ خط و جناح سیاسی داخلی وابسته نیست. این ویژگی برای سکندار وزارت خارجه حسن بزرگی است اما برخی از دوستان او نگران هستند که کمبود عقبه یک جناح قدرتمند سیاسی در شرایط داخلی فعلی کشور، موجب ضربه‌پذیری او در مقابل هجمه‌های جناحی - سیاسی داخلی شده و در صورت ادامه این روند ممکن است که او را از ادامه کار مأیوس کند. چون او دلبستگی به پست وزارت ندارد.

دوستان می‌دانند که جواد هیچ تمایلی به پذیرش پست وزارت خارجه نداشت. اصرار دکتر روحانی و تشویق‌های بزرگان همچون جناب حجت‌الاسلام والمسلمین ناطق نوری و دکتر علی لاریجانی باعث شد که او این مسئولیت را بپذیرد. بدون تردید پرونده هسته‌ای ایران یکی از پیچیده‌ترین پرونده‌های تاریخ معاصر دیپلماسی جهان است. من به دلیل آشنایی با پیچیدگی‌های سیاسی-امنیتی و حقوقی این پرونده، می‌دانستم که این پرونده مهم‌ترین موضوع حیات سیاسی و مدیریت جواد بر وزارت خارجه خواهد بود.

در تیر ماه ۱۳۸۲، هنگامی که هنوز قطعنامه الزام آور شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی صادر نشده بود، جواد و سایر دوستان وزارت خارجه فوق‌العاده نگران عواقب موضوع بودیم. زمانی که در داخل کمتر صدایی بلند بود و بسیاری از سیاسیون هم باور نداشتند که این پرونده چه ریسک‌های بزرگی برای امنیت ملی ایران می‌تواند در پی داشته باشد. در آن دوران جواد و همه بچه‌های تیم هسته‌ای هر چه در توان داشتیم به کار گرفتیم که پرونده به شورای امنیت سازمان ملل نرود و ایران تحریم نشود که به لطف خدا تلاش‌ها با حمایت بزرگان نظام هم موفق بود. بعد از انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۸۴ شرایط کاملاً تغییر کرد.

جواد هم خیلی زود با اصرار آقای احمدی‌نژاد از مسئولیت نمایندگی ایران در سازمان ملل کنار گذاشته شد و خانه نشین و بازنشسته شد. روزی در دوران خانه نشینی از او پرسیدم جواد! چه می‌کنی؟ گفت: «اوقات را در خانه بیشتر در کنار مادرم صرف می‌کنم البته گاهی هم هنری به خرج داده و شیرینی هم می‌پزم و برای خالی نبودن عریضه یک تدریس در دانشکده وزارت خارجه هم دارم.» اما آنچه که از آن دوران هنوز برای من معماست این است قطعنامه پشت قطعنامه و تحریم پشت تحریم با سرعتی سرسام آور علیه ایران صادر می‌شد و برخی از متصدیان امر هم یا از تحریم‌ها استقبال می‌کردند، برخی کم اهمیت تلقی می‌نمودند و برخی هم خاموش بودند و برخی هم که مثل آقای علی لاریجانی که تلاش کرد تا راهی برای توقف تحریم‌ها پیدا کند، به محض اینکه در آستانه موفقیت قرار گرفت، عزل شد.

نهایت اینکه باور نمی‌کردم ایران عزیز با توطئه استکبار و با کف و هورای برخی در داخل، به این راحتی و با این سرعت تحت گسترده‌ترین تحریم‌های تاریخش قرار گیرد و آب هم از آب تکان نخورد. وقتی توافق هسته‌ای در ۱۴ جولای ۲۰۱۵ صورت گرفت، قاعدتاً جواد نفس راحتی کشید چون توافقی را امضا کرده که قدرت‌های جهانی هم غنی‌سازی و آب سنگین ایران را پذیرفته‌اند، هم تحریم‌ها برداشته می‌شود، هم تکنولوژی پیشرفته در اختیار ایران قرار می‌گیرد و هم قفل روابط خارجی بویژه روابط با جهان پیشرفته باز می‌شود. کسانی که دستی در آتش دیپلماسی بین‌الملل دارند، خوب می‌دانند که بیرون کشیدن ایران از زیر اقیانوسی از تحریم‌های یک جانبه و چندجانبه و بین‌المللی و از جهنم شورای امنیت سازمان ملل چه کار دشواری است.

دوماه و نیم بعد از توافق هسته‌ای او را در نیویورک دیدم اما غمگین و نگران‌تر از همیشه. گفتم «جواد! خسته نباشی. با لطف خدا و حمایت رهبر معظم انقلاب توافق خوبی به دست آمد. چرا نگرانی؟» گفت: «حسین! قبول دارم. بدون لطف خدا و حمایت آقا ممکن نبود. اما تا اینجا کار یک طرف و از اینجا به بعد هم یک طرف! از الان مصیبت من در داخل شروع می‌شود.» او درست می‌گفت. آنچه که در داخل بعد از توافق هسته‌ای دیدیم، غیرقابل تصور بود. گمان می‌کنم فشاری که در داخل بعد از توافق هسته‌ای به جواد آمد، بیش از فشارهای کل دوران سی ساله خدمتش در وزارت خارجه بود.

با دیدن این اوضاع معمای لاینحل من هم دبل شده، اول اینکه چه اوضاع داخلی داریم که تحریم شدن کشور این همه راحت و سریع و دوم اینکه بیرون کشیدن کشور از زیر بار ظالمانه‌ترین تحریم‌ها، این همه دشوار. جواد و همکارانش به یمن حمایت رهبری حاذق، رئیس جمهوری استراتژیست، رئیس مجلسی هوشمند، رئیس سازمان انرژی اتمی ای دانشمند و شجاع، وزیر دفاع - سردار سپاهی غیور و ملتی بزرگ، در انجام این وظیفه تاریخی موفق شدند. بدون شک این دستاورد نظام جمهوری اسلامی و ملت بزرگ ایران است و نه یک فرد یا جناح. در عین حال اگر آن عزیزان در کل دوران تصدی‌شان فقط همین یک قلم کار را کرده باشند، کارنامه موفقی داشته هرچند که خدماتشان بیش از اینهاست. اما با برجام، مثلث صهیونیسم، وهابی‌های تکفیری و جناح بازهای امریکا شدیدترین ضربه را بعد از انقلاب اسلامی ۱۳۵۷ نوش جان کردند و لذا اتحاد شومی برای جبران آن تشکیل داده‌اند که دفع آن مأموریتی بزرگ پیش روی جواد خواهد بود. بعد از حل بحران

هسته‌ای جواد باید برای تلاش جهت حل بحران‌های منطقه‌ای و روابط آشوب زده با همسایگان حاشیه جنوبی خلیج فارس بویژه عربستان اهتمام ویژه به خرج دهد که البته شروع کرده است. بعد از دو بحران جنگ تحمیلی و هسته‌ای، امروز امنیت ملی ایران به خاطر بحران‌های سوریه، عراق، افغانستان، تروریسم تکفیری، یمن، لبنان و فلسطین سخت در مخاطره است. مدیریت سازنده و کارساز برای مهار این بحران‌ها کاری نیست که جواد به تنهایی بتواند از عهده آن برآید. هیچ وزیرخارجه‌ای هم به تنهایی قادر نخواهد بود.

جواد یک مذاکره‌کننده بین‌المللی قدرتمندی است که این سرمایه با حمایت و تدبیر بزرگان و اتحاد و همدلی ملی جناح‌های سیاسی، کارساز خواهد شد به شرطی که جناح‌های سیاسی ما مصالح سیاست خارجی را قربانی دعوای جناحی داخلی نکنند. آنچه که جواد نیاز دارد اینکه از نامهربانی‌های دوران مذاکرات هسته‌ای دلسرد نشده و جسورانه دستگاه دیپلماسی را فعالتر کرده و وارد صحنه منطقه‌ای شود. آنچه که جناح‌های سیاسی داخلی ما باید عنایت بیشتری داشته باشند، این است که مدیر دستگاه دیپلماسی ما در این شرایط فوق‌العاده خطرناک و بهم ریخته منطقه و کینه توزی‌های جدید مثلث صهیونیسم، وهابی‌های تکفیری و جناح بازهای امریکا نیازمند حمایت است و نه تحقیر و تهدید. جواد از خانواده‌ای متدین و متمول می‌باشد، هم سالم است، هم مستغنی از مال و پست اما تک پسر بوده و لذا ظریف است، هرچند که در مقابل فشارهای داخلی در دوران مذاکرات هسته‌ای خوب مقاومت کرد. به امید اینکه همه او را یاری کنند و به پیروی از رهبر معظم انقلاب هرروز برای موفقیت او دعا کنند.

نرم افزار موبایل ایلنا

